

Medjay a Morálka

Svetlana

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Stanislav Hoferek	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2026)	Stanislav Hoferek

O knihe

Dvanásť poviedka zo série Medjay a Morálka predstavuje postavu Svetlany. Mladej, krásnej ženy, ktorá je podobná i odlišná od Morálky. Ako to dopadne, keď sa stretne žena bez rúk, žena bez nôh a muž so svojimi typickými poznámkami? A ako sa dokáže prekrývať civilizácia v apokalyptickom svete so starými príbehmi, ktoré boli v svojom čase hrôzostrašné?

Medjay a Morálka: Svetlana

Medjay a Morálka oddychujú v jednom z posledných miest, ktoré by sa dali okomentovať ako slobodné, bezpečné či prosperujúce. Voda je vo fontáne i v niektorých domácnostiach, elektrina väčšinou funguje a ľudia sú často priateľskí.

„História sa opakuje,“ hovorí pred dvojicou jeden z miestnych chlapov. Po chvíli ďalší a ďalší.

„Čo sa opakuje?“ pýta sa Morálka jedného z nich.

„Aj tebe chýbajú končatiny.“

„Je tu niekto ako som ja?“

Muž ukazuje na najväčšiu budovu v meste. Tá funguje zároveň aj ako hostinec, aj ako administratívna budova. Zvláštna kombinácia.

„Na ktorú časť ukazoval podľa teba?“ pýta sa Medjay.

„A ja viem? Asi na hostinec.“

„A to som si myslel, že povieš to druhé. Predsa len, ty pôsobíš skôr ako kancelárska krysa. Do rúk sa ti viac hodí pero ako polliter.“

„Nehodí sa mi ani jedno.“

„Tak skôr pôsobíš ako niekto, kto by mohol od rána do večera hovoriť, že poďte k vedľajšiemu okienku.“

Dvojica vchádza do hostinca a jednohlasne hovoria skoro všetci, že história sa opakuje.

„Vysvetlite nám to, prosím,“ hovorí Morálka.

„Pod' sem,“ volá na ňu priamo krčmár. „Myslia si, že sa opakuje história.“

„To viem, ale aká história?“

„Kedysi niekto v noci nechal pred bránou jedno dievča. Stráža si všimli, že voz niekto doniesol, ale už nevypátrali, koho to bola robota. Tak dievča zobrali dnu. Niekto ju tu nechal, lebo nemá nohy. A život bez nôh musí byť strašný,“ hovorí krčmár.

„Veru. Bez nôh nevybehne na stupeň víťazov. Môže byť štvrtá, ale na prvú trojicu miest, na všetky tie medailové pozície, sa nikdy nedostane,“ odpovedá Medjay.

„Máš šťastie. Starosta je dobrý človek. Aj humoru rozumie. Ale Svetlana je stále smutná.“

„Takže ak ju rozosmejeme, dostanem polovicu kráľovstva?“

„To asi nie. Ale bude mať radosť.“

Druhá strana budovy je tichšia. Všetky aspoň trochu dôležité dvere sú oveľa širšie ako inde. Víta ich sám starosta a opakuje slová, ktoré dvojica už dávnejšie počula: „História sa opakuje.“

„Máte zaujímavú prvú vetu. Niekde je to vitaj, niekde ahoj, inde nás rovno posielajú do všetkých čertov. Je to pekná zmena,“ začína diskusiu Medjay.

„Nemyslíme to zle. Ale toto dievča naozaj pripomína našu Svetlanku.“

Starosta volá jej meno a pomaly počuť, ako z vedľajšej miestnosti prichádza mladá žena. Rýchlo si prezerá Medjaya a hlavne Morálku.

„Ja viem, história sa opakuje,“ začína Medjay.

Dievčina, mimoriadne prekvapená, ani neodpovedá. Len si všíma Morálku. Je to prvýkrát, čo vidí niekoho bez končatín a zároveň bez nedávnych bojových zranení.

„Predstavím vás. Toto je Morálka. A ty by si mala byť Svetlana. Podajte si ruky,“ hovorí so smiechom Medjay.

Morálka sa na Medjaya pozerá svojím klasickým pohľadom, ktorý kombinuje opovrhovanie, úsmev a chuť mu poriadne vlepiť. Už je na to veľmi dobre zvyknutá.

„Čo sa ti stalo?“ pýta sa Svetlana Morálky.

„Dohrýzli ma zombie. Mala som dve ruky, ale ako vidíš, už nemám ani jednu. Čo sa stalo tebe? Ak o tom samozrejme chceš hovoriť.“

„Môj príbeh je jednoduchý, asi som nohy nikdy nemala.“

„Keby som mohla, hneď by som sa s tebou vymenila. Život bez rúk je veľmi ťažký. Často nielen nikomu nepomôžem, ale ani o seba sa nepostarám.“

„Ja sa nikdy nevydám a nič nedokážem.“

„A čo robíš celé dni?“

„To je jedno, aj tak nič nedokážem. Opravujem ponožky, veším prádlo, hrám na ukulele, pečiem, čítam knihy... nič zvláštne.“

„Vieš, čo by som si ja priala? Keby som mohla robiť čokoľvek z toho, čo môžeš robiť ty. Rada by som dokázala to, čo ty dokážeš. Kedysi som strieľala z revolveru, teraz neviem ani zdvihnúť náboj zo zeme. Vlastne to teoreticky dokážem, ale musím sa kvôli tomu vyzuť.“

„Dievčatá, mám nápad. Z dvoch pokazených urobím jednu úplne v poriadku. Stačí len zaťat zuby a zohnať zošívачku,“ pridáva sa Medjay.

„Medjay!“

„Čo je? Ide mi o vylepšenie.“

„Ale toto nie je cesta.“

„Okej, skúsime kobercovku? Mali by sme vybrať, ktorá z vás má krajšiu hlavu... k tým rukám sa hodia skôr blond alebo hnedé vlasy?“

„Nemôžeš takto rozhodovať o osude dvoch ľudí, Medjay!“ napomína ho Morálka.

„Veru. Dáme to na náhodu? Má niekto z vás pri sebe mincu? Morálka, hádž. A ak by si to nejako odmietla, tu Svetlanka to môže vyskúšať.“

Svetlana skutočne prezerá vreco na vozíku a vyberá mincu. Prezerá ju. Úplne obyčajná minca, ktorá má svoju prednú a zadnú stranu. Nehádže ju, len si ju prezerá. Následne sa pýta Medjaya.

„Máš zaujímavé nápady. To, čo navrhuješ, ešte nikto nenavrhol. Rada by som mala nohy a bola by som rada, keby mala tvoja priateľka ruky. Ale myslím si, že sa to jednoducho nedá.“

„Kedysi bol taký doktor, čo to dokázal.“

„Áno?“

„Veru. Volal sa doktor Victor Frankenstein. Mal šikovné ručičky. Ale tak skalpel, blesk a trochu hororu k medicíne niekedy jednoducho patrí.“

„Asi som celý život hľadala niekoho, kto ma rozosmeje. Rada čítam, poznám ten príbeh.“

„Teoreticky by mohol aj fungovať. Tou kobercovkou, úplne naopak. Dve ženské, môžete sa rozprávať pokojne aj o počasí, ale máte nohy i vozíček, ruky i... morálnu podporu. Jedna môže strieľať z pušky a ďalšia môže zabehnúť po ďalšie náboje. Ženské, vy by ste boli ako tank!“

„Tank?“

„Áno, tank. Bojový alebo filozofický. Jedna strieľa, ďalšia filozofuje. Nepriateľ padne, pod váhou olova a argumentov. Uvidíme, čo bude rýchlejšie.“

„Celá tvoja logika je o tom, že ja niečo urobím a Morálka je len podpora.“

„Mať pri sebe ideálnu podporu je niečo skvelé. Vždy stojí pri tebe. Ty by si pri mne nestála.“

Svetlana sa smeje, Morálka je znovu prekvapená a Medjay dostáva chuť si zapáliť. Aj keď nefajčí. Necháva ich samotné.

„Svetlana, teraz ti nebudem hovoriť, že ruky sú lepšie ako nohy. Ani to, že by si mala byť šťastná a máš všetko, čo chceš. Ani to, že ti závidím.“

„Ty mi závidíš?“

„Samozrejme. Pri česaní vlasov, pití vody, pri všetkom čo by som rada robila, ale nemôžem. A je toho naozaj veľa. Vieš, aké to je, keď sa ti chce kýchnuť, inštinktívne chceš dať ruku pred ústa a popritom zistiš, že to naozaj nejde?“

„Ty máš inú výhodu. Keď potrebuješ niekam ísť, tak ideš. Nemusíš sa najskôr dostať na vozíček. Nemusíš bojovať s tým, že na celej ceste je jeden, jediný schod, ktorý tvoje plány zmení na nemožné.“

„Schody sú niekedy zlo. Tak sa zhodneme, že nikto to nemá jednoduché. Ale môžeme si pomáhať. A môžeme nájsť niekoho, ako je Medjay alebo ako všetci títo ľudia, ktorí ňa majú radi,“ hovorí Morálka.

„Si úžasná, vieš o tom?“

„Aj ty si úžasná. Vieš veci, ktoré iní nevedia. Ja som napríklad o tom doktorovi nikdy nepočula. Keby som bola sama, veľmi rada by som mala niekoho ako ty.“

Svetlana vyťahuje Ukulele a kombinuje jednoduché tóny s rozprávaním príbehu.

„Bol muž. Doktor. Vedátor. Vytvoril človeka. Bolo to telo zošité z rôznych iných tiel. Pre iných to bolo monštrum. Nevideli mu do srdca, ale na jazvy. Ľudia sa často boja niečoho, čo je iné a neprirodzené. Vlastne je to príbeh o samote. Niektorí dostane život, chce ho využiť, ale nachádza len odmietanie a agresivitu okolia.“

„Aj zo mňa si uťahujú. Hlavne Medjay. Ale on mi neublíži. Viem len to, že keby rozprával tento príbeh on, tak by ma rozosmial s tým, že ten doktor skladal človeka ako nábytok.“

„Dôveruješ mu a poznáš ho veľmi dobre. To je často viac ako ruky alebo nohy. Mať niekoho pri sebe, čo bude pri tebe stáť a pomáhať ti. A aj takí ľudia potrebujú pomoc od teba. Rada by som išla s tebou do divočiny.“

„Páliace slnko, ostré skaly a zombíci, to nie je pre teba. Ale ak by si nám dala dobré ponožky, to by bolo nádherné. Čím viac, tým lepšie.“

Svetlana je šťastná. A z toho vzniká ďalšia opakujúca sa história. Z človeka s problémom sa stáva človek, ktorý síce má i naďalej problém, ale získava šťastie a silnú vôľu žiť. S tým, čo má.